

## เสาชิงช้า

ชื่อแหล่ง           เสาชิงช้า (หน้าวัดเพชรพลี)

ที่ตั้ง               ตำบลท่าราบ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง   แยกจากถนนเพชรเกษม เข้าทางหลวงหมายเลข 3177 ข้ามสะพานอรุพงษ์เลียวย้าย  
เข้าถนนบริพัทธ์ จนถึงสี่แยกตัดกับถนนเพชรบุรี เลี้ยวขวาเข้าถนนเพชรบุรี ไปประมาณ 600 เมตร แหล่งอยู่  
ทางซ้าย หน้าวัดเพชรพลี

## สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์     ที่ราบ

แหล่งน้ำ             แม่น้ำเพชรบุรี

ประวัติ               เชื่อกันว่า บริเวณเสาชิงช้านี้เป็นเขตเทวสถานในศาสนาพราหมณ์ โดยเป็นพื้นที่ที่มีการประกอบ  
พิธีสำคัญในเมืองเพชรบุรีสมัยโบราณ บริเวณพื้นที่ที่ต่อจากเสาชิงช้าออกไป เคยมีโบราณสถานก่ออิฐ ชาวบ้าน  
เรียกว่าโบสถ์พราหมณ์ ปัจจุบันถูกรื้อทำลายไปแล้ว นอกจากนี้ในบริเวณแถบนี้เคยมีผู้ขุดพบชิ้นส่วน  
ประติมากรรมหินทรายหลายชิ้น

ในนิราศเมืองเพชร ของสุนทรภู่ มีข้อความว่า

“เป็นถิ่นฐานบ้านพราหมณ์รามราช

ล้วนโคตรญาติยายฝ่ายวงศา

เทวสถานศาลสถิตอิศรวา

เสาชิงช้ายังเห็นเป็นสำคัญ

ทั้งโบสถ์บ้านฐานที่ยังมีอยู่

แต่ท่านผู้ญาติกานันท์อาลัย”

แสดงให้เห็นว่าย่านนั้นเป็นที่ตั้งของพราหมณ์ในเมืองเพชรบุรีแต่เดิม โดยมีศาสนสถานตั้งอยู่เป็นกลุ่มเช่นเทว  
สถาน เสาชิงช้าโบสถ์พราหมณ์ โบราณสถานแห่งนี้จึงมีความสำคัญ ด้วยเหตุที่เป็นหลักฐานที่เกี่ยวกับพราหมณ์  
ในเมืองเพชรบุรี ที่ตกทอดมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา

## หลักฐานทางด้านโบราณคดี

เดิมมีเสาไม้ 2 ต้น ตั้งอยู่หน้าวัดเพชรบุรี ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ เสาแต่ละต้นอยู่ห่างกัน  
ประมาณ 7 เมตรตามแนวทิศเหนือใต้ โดยมีกำแพงวัดเพชรพลี ด้านทิศใต้ ตัดผ่าระหว่างแนวเสาทั้งสองต้น เสา  
ต้นทิศเหนือมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 30 เซนติเมตร ความสูงเฉพาะที่เหลือประมาณ 3.80 เมตร ปัก  
อยู่ห่างจากกำแพงเข้าไปในบริเวณวัด ประมาณ 6.70 เมตร ปัจจุบันเสาด้านนี้ถูกรื้อไปแล้ว เหลือเฉพาะเสาด้าน  
ทิศใต้ มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ประมาณ 30 เซนติเมตร ความสูงเฉพาะที่เหลือประมาณ 1.80 เมตร ปักอยู่  
ห่างจากกำแพงวัด ออกไปจากบริเวณวัดประมาณ 60 เซนติเมตร

## การกำหนดอายุสมัย

การประกาศขึ้นทะเบียน           ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 72 ตอนที่ 2 วันที่ 4 มกราคม 2498

การระวางแนวเขต                 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 101 ตอนที่ 27 วันที่ 1 มีนาคม 2527  
พื้นที่ - ไร่ - งาน 98 ตารางวา

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี   ศาสนสถาน ในศาสนาฮินดู

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน             สำรวจ 22 สิงหาคม 2539                     บันทึก 29 สิงหาคม 2539

ผู้ปฏิบัติงาน                     นางสาวพยุ่ง วงษ์น้อย

ที่มาของข้อมูล                 ทะเบียนโบราณสถานในเขตหน่วยศิลปากร ที่ 2

ภาพประกอบ :



เสาที่เชื่อกันว่าเป็นเสาชิงช้า เดิมตั้งอยู่ด้านหน้าวัดเพชรพลี



เสาชิงช้าใหม่